

ผลของการให้คำปรึกษาแนวชาเขียวแบบกลุ่มที่มีต่อระดับความเครียด การดูแล
และการทำหน้าที่ในครอบครัวของผู้ดูแลเด็กที่มีเขาวนปัญญาบกพร่อง

ปรารดนา รัตนดิรวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของการให้คำปรึกษาแนวชาเทียร์แบบกลุ่มที่มีต่อระดับความเครียด ภาระการดูแล และการทำ
หน้าที่ในครอบครัวของผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวันปัญญาบกพร่อง

EFFECTIVENESS OF GROUP COUNSELING BASED ON SATIR MODEL ON STRESS, BURDEN AND FAMILY FUNCTIONS IN CAREGIVERS OF CHILDREN WITH INTELLECTUAL DISABILITIES

ปรารธนา รัตนธิรพรรณ 6036083 GRPC/M

วท.ม. (จิตวิทยาเด็ก วยรุ่น และครอบครัว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พลิศรา ธรรมโชติ, พ.บ., วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น),
สุวรรณณี พุทธิศรี, พ.บ., วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแนวชาเทียร์แบบกลุ่มใน
ผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวันปัญญาบกพร่อง และเพื่อเปรียบเทียบความเครียด ภาระการดูแล และการทำ
หน้าที่ในครอบครัวของผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวันปัญญาบกพร่องก่อนและหลังเข้ารับการให้คำปรึกษา
แนวชาเทียร์แบบกลุ่ม การศึกษาเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัยแบบ Pretest –
Posttest Control Group Design กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวันปัญญาบกพร่อง คัดเลือกแบบ
เฉพาะเจาะจง โดยสุ่มตามความสมัครใจ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 21
คน และกลุ่มควบคุม 26 คน กลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาแนวชาเทียร์
แบบกลุ่มที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 90-120 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับการ
ตามปกติ กลุ่มตัวอย่างจะได้รับการประเมินก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบประเมินและ
วิเคราะห์ความเครียดด้วยตนเองของกรมสุขภาพจิต แบบประเมินภาระการดูแล (Zarit Burden)
ฉบับภาษาไทย 12 ข้อ และแบบประเมินการทำหน้าที่ในครอบครัว (Score-15) วิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์ และสถิติค่าที ผลการศึกษา พบว่า ผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวัน
ปัญญาบกพร่องที่เป็นกลุ่มทดลอง มีคะแนนค่าเฉลี่ยความเครียด ภาระการดูแลและการทำหน้าที่
ในครอบครัว หลังเข้าโปรแกรมการให้คำปรึกษาแนวชาเทียร์แบบกลุ่มลดลงน้อยกว่าก่อนเข้า
โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความเครียด
ภาระการดูแล และการทำหน้าที่ในครอบครัวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังเข้าร่วม
โปรแกรม พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยความเครียดและภาระการดูแลของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่ม

ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนค่าเฉลี่ยการทำหน้าที่ในกรอบวงของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาแนวซาเทียร์แบบกลุ่ม/ ผู้ดูแลเด็กที่มีเชาวน์ปัญญาบกพร่อง

199 หน้า

ABSTRACT

This research aimed to study the effects of group counseling using the Satir model on the self-esteem, the group-leadership skills, leadership self-efficacy, and the social skills of the leaders of the group. The research design was a quasi-experimental research with pretest-posttest control group design. The sample was selected from the care givers of children with intellectual disability at 41 child centers, randomly along the province, Bangkok. They were assigned to 21 centers to the control and 20 centers to the experimental group. The experimental group participated in the group counseling for 12 weeks. The relationship between the group leader and the children was measured by using the relationship scale. The relationship was measured before and after the 12-week counseling. The control group received usual care services. The research instruments were the following: 1) Group Self-Esteem Scale developed by Depue and Glick, 2) Self-leadership scale, 3) Self-leadership and 4) Self-leadership scale of group counseling and change. Descriptive statistics, paired t-test and independent t-test were used in data analysis.

The results of the research were as follows: 1) The results of the study showed that the group counseling using the Satir model had a significant effect on the self-esteem of the leaders of the group. The self-esteem of the leaders of the group was significantly higher than the pretest score ($p < .05$). 2) Leadership in the group counseling was significantly higher than the pretest score ($p < .05$) after 12 weeks.

KEY WORDS: GROUP COUNSELING BASED ON SATIR MODEL / LEADERS OF CHILDREN WITH INTELLIGENTIAL DISABILITY